GENERALINIO ADVOKATO
ANDREA BIONDI IŠVADA
pateikta 2025 m. kovo 6 d.[1]

Byla C-294/23 P

Bulgarijos Respublika
prieš

Europos Komisiją

„Apeliacinis skundas – EŽŪGF ir EŽŪFKP – Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 – Išlaidos, patirtos nesilaikant Sąjungos teisės – Atitikties patvirtinimas – 52 straipsnis – Komisijos įgyvendinimo sprendimas – 54 straipsnis – Reikalavimas sugrąžinti lėšas – Terminai – Sprendimas Sąjungos lėšomis nefinansuoti iš Sąjungos biudžeto finansuotinų sumų, jei nesilaikoma termino, per kurį turi būti pateiktas reikalavimas sugrąžinti lėšas – Teisė į gynybą – Pareiga motyvuoti – Rūpestingumo pareiga – Lojalaus bendradarbiavimo principas – Gero administravimo principas – 47 straipsnis – Patikros vietoje“

1. Sakoma, jog tai, kas gerai suvokiama, aiškiai išdėstoma, tačiau Sąjungos teisės aktai dėl Europos fondų kartais yra išimtis.

2. Šioje byloje Bulgarijos Respublika Teisingumo Teismo prašo panaikinti 2023 m. kovo 8 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Bulgarija / Komisija*[2], kuriuo atmestas kaip nepagrįstas jos ieškinys pagal SESV 263 straipsnį dėl 2021 m. vasario 17 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2021/261 dėl valstybių narių patirtų tam tikrų išlaidų nefinansavimo Europos Sąjungos lėšomis iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP)[3] panaikinimo, kiek tas sprendimas yra susijęs su tam tikromis Bulgarijos Respublikos patirtomis išlaidomis.

3. Šis sprendimas buvo priimtas remiantis motyvais, susijusiais, pirma, su tuo, kad Bulgarijos Respublika pažeidė 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir Nr. 485/2008[4], nustatytą pareigą per 18 mėnesių pateikti reikalavimą atitinkamiems nepagrįstai išmokėtų sumų gavėjams tas sumas sugrąžinti, ir, antra, su tuo, kad, Europos Komisijos nuomone, tai, kad sumos nebuvo grąžintos, yra Bulgarijos valdžios

[1] Originalo kalba: prancūzų.

[2] T-235/21 (toliau – skundžiamas sprendimas), EU:T:2023:105.

[3] OL L 59, 2021, p. 10 (toliau – ginčijamas sprendimas).

[4] OL L 347, 2013, p. 549.

institucijų padarytas pažeidimas arba aplaidumas, kaip tai suprantama pagal šį reglamentą. Vis dėlto, procedūra, pagal kurią buvo priimtas minėtas sprendimas, buvo pradėta kitu pagrindu, susijusiu su Sąjungos teisės neatitinkančių patirtų išlaidų nustatymu.

4. Siekdamas priimti sprendimą dėl šio apeliacinio skundo Teisingumo Teismas turės įsigilinti į Reglamento Nr. 1306/2013 subtilybes ir išaiškinti sąlygas, kuriomis Komisija gali priimti įgyvendinimo aktą, kuriuo baudžiama už akivaizdų atitinkamos valstybės narės ketinimą nevykdyti pareigos reikalauti grąžinti iš Sąjungos biudžeto nepagrįstai finansuotas sumas, kai apie tokį ketinimą sužinoma atliekant atitikties patvirtinimo procedūrą.

I. Teisinis pagrindas

A. Reglamentas Nr. 1306/2013

5. Šiam apeliaciniam skundui svarbios Reglamento Nr. 1306/2013 36, 37 ir 39 konstatuojamosios dalys, 1 straipsnis, 2 straipsnio 1 dalies g punktas, 7 straipsnio 1 dalis, 47 straipsnis ir 48 straipsnio 1 ir 3 dalys.

6. Be to, IV skyriaus II skirsnyje „Patvirtinimas“ yra atitikties patvirtinimui skirtas 52 straipsnis, kuriame nustatyta:

„1. Jei Komisija nustato, kad 4 straipsnio 1 dalyje ir 5 straipsnyje nurodytos patirtos išlaidos neatitinka Sąjungos teisės, o EŽŪFKP atveju – Reglamento (ES) Nr. 1303/2013[5] 85 straipsnyje nurodytų taikytinų Sąjungos ir nacionalinės teisės nuostatų, ji priima įgyvendinimo aktus, kuriuose nustato atitinkamas sumas, kurioms neskiriamas Sąjungos finansavimas. Tokie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 116 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamosios procedūros.

2. Komisija įvertina sumas, kurios nebus finansuojamos, atsižvelgdama į nustatytą neatitikties mastą. Ji tinkamai atsižvelgia į pažeidimo pobūdį ir į Sąjungai padarytą finansinę žalą. Sprendimą neskirti finansavimo ji pagrindžia nurodydama neteisėtai išleistas sumas ir, jei dedant proporcingas pastangas tų sumų nurodyti neįmanoma, gali taikyti ekstrapoliuotojo arba fiksuoto dydžio pataisas. Fiksuoto dydžio pataisos taikomos tik tais atvejais, kai dėl atvejo pobūdžio ar dėl to, kad valstybė narė nepateikė Komisijai būtinos informacijos, dedant proporcingas pastangas neįmanoma tiksliau nustatyti Sąjungai padarytos finansinės žalos.

3. Prieš priimant sprendimą dėl atsisakymo finansuoti, raštu pateikiami Komisijos patikrinimo rezultatai ir valstybės narės paaiškinimai; po to abi šalys siekia susitarti dėl priemonių, kurių reikės imtis. Šiame procedūros etape valstybėms narėms suteikiama galimybė parodyti, kad reikalavimų nesilaikymo faktinis mastas yra mažesnis nei Komisijos įvertinime.

Jei nepavyksta susitarti, valstybė narė gali prašyti pradėti procedūrą, kurios tikslas yra per keturis mėnesius sutaikyti abi šalis dėl jų pozicijų. Šios procedūros rezultatų ataskaita pateikiama

5 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013, p. 320; klaidų ištaisymas OL L 200, 2016, p. 140; klaidų ištaisymas OL L 274, 2019, p. 19).

Komisijai. Komisija atsižvelgia į ataskaitoje pateiktas rekomendacijas prieš priimdama sprendimą dėl atsisakymo finansuoti ir, jei nusprendžia nesilaikyti tų rekomendacijų, nurodo priežastis.

4. Negalima atsisakyti finansuoti:

a) 4 straipsnio 1 dalyje nurodytų išlaidų, kurios buvo patirtos prieš daugiau kaip 24 mėnesius iki Komisijos raštiško pranešimo valstybei narei apie savo patikrinimo rezultatus;

<…>

5. 4 dalis netaikoma šiais atvejais:

a) pažeidimų, nurodytų šio skyriaus III skirsnyje;

<…>“

7. Pagal Reglamento Nr. 1306/2013 53 straipsnio 1 dalies b punktą „Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato taisykles, taikomas <…> pagal 52 straipsnį patvirtinant atitiktį, nustatydama, kokių priemonių turi būti imtasi dėl sprendimo priėmimo ir įgyvendinimo, įskaitant Komisijos ir valstybių narių keitimąsi informacija bei terminus, kurių reikia laikytis, taip pat nustatydama tame straipsnyje numatytą taikinimo procedūrą, įskaitant taikinimo įstaigos įsteigimą, užduotis, sudėtį ir darbo tvarką“.

8. Reglamento Nr. 1306/2013 IV skyriaus III skirsnyje „Pažeidimai“ yra 54 straipsnis „Bendros nuostatos“, kurio 1, 2 ir 5 dalyse nustatyta:

„1. Visų dėl pažeidimo arba aplaidumo nepagrįstai išmokėtų sumų atveju valstybės narės reikalavimą paramos gavėjui jas sugrąžinti pateikia per 18 mėnesių nuo to laiko, kai mokėjimo agentūra arba už susigrąžinimą atsakinga įstaiga patvirtina ir, atitinkamais atvejais, gauna tikrinimo ataskaitą ar panašų dokumentą, kuriame nurodyta, kad padarytas pažeidimas. Atitinkamos sumos įregistruojamos mokėjimo agentūros skolininkų knygoje reikalavimo grąžinti sumas pateikimo metu.

2. Jei suma nesusigrąžinama per ketverius metus nuo sugrąžinimo reikalavimo datos arba per aštuonerius metus tais atvejais, kai susigrąžinimo byla perduota nacionaliniam teismui, 50 % finansinių nesusigrąžinimo pasekmių tenka atitinkamai valstybei narei ir 50 % – Sąjungos biudžetui, nedarant poveikio reikalavimui, kad valstybė narė turi tęsti susigrąžinimo procedūrą pagal 58 straipsnį.

Jei per susigrąžinimo procedūrą galutiniame administraciniame ar teisiniame dokumente užregistruojama, kad pažeidimas nebuvo padarytas, atitinkama valstybė narė pagal pirmą pastraipą prisiimtą finansinę naštą deklaruoja kaip fondų lėšomis finansuotinas išlaidas.

<…>

5. Komisija, jei buvo taikoma 52 straipsnio 3 dalyje nurodyta procedūra, gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais iš Sąjungos biudžeto finansuotinoms sumoms neskiriamas finansavimas šiais atvejais:

a) jei valstybė narė nesilaikė 1 dalyje nurodytų terminų;

<…>

c) jeigu ji mano, kad pažeidimas padarytas ar sumos nesusigrąžintos dėl valstybės narės administracinės valdžios institucijos ar kitos viešosios įstaigos padaryto pažeidimo ar aplaidumo.

<…>“

B. Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 908/2014

9. 2014 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 908/2014, kuriuo nustatomos Reglamento [Nr. 1306/2013] taikymo taisyklės, susijusios su mokėjimo agentūromis ir kitomis įstaigomis, finansų valdymu, sąskaitų patvirtinimu, patikrų taisyklėmis, užstatais ir skaidrumu[6], 34 straipsnyje „Atitikties patvirtinimas“ nustatyta:

„1. Siekdama nustatyti sumas, kurios nebus finansuojamos Sąjungos lėšomis tuo atveju, kai nustatoma, kad išlaidos patirtos nesilaikant Sąjungos taisyklių, Komisija remiasi savo išvadomis ir atsižvelgia į valstybių narių pateiktą informaciją, jei ši informacija pateikta laikantis terminų, nustatytų atliekant atitikties patvirtinimo procedūrą pagal Reglamento [Nr. 1306/2013] 52 straipsnį ir pagal šį straipsnį.

2. Jeigu po atlikto tyrimo Komisija mano, kad išlaidos patirtos nesilaikant Sąjungos taisyklių, ji praneša tokias išvadas atitinkamai valstybei narei, nurodo taisomąsias priemones, reikalingas užtikrinti, kad ateityje būtų laikomasi šių taisyklių, ir nurodo preliminarų finansinių pataisų lygį, kuris, jos manymu, tame procedūros etape atitinka jos išvadas. Tame pranešime taip pat nustatoma dvišalio posėdžio, kuris turi būti surengtas per penkis mėnesius po to, kai baigiasi valstybės narės atsakymui nustatytas laikotarpis, data. Pranešime daroma nuoroda į šį straipsnį.

<…>

3. Dvišaliame posėdyje abi šalys stengiasi pasiekti susitarimą dėl priemonių, kurių reikia imtis, taip pat dėl pažeidimo masto įvertinimo ir dėl Sąjungos biudžetui padarytos finansinės žalos.

<…>

Per šešis mėnesius nuo dvišalio posėdžio protokolo nusiuntimo dienos Komisija oficialiai praneša savo išvadas valstybei narei, remdamasi informacija, gauta per atitikties patvirtinimo procedūrą. Tame pranešime įvertinamos išlaidos, kurios nebus Sąjungos finansuojamos pagal Reglamento [Nr. 1306/2013] 52 straipsnį ir [2014 m. kovo 11 d. Komisijos d]eleguotojo reglamento (ES) Nr. 907/2014[, kuriuo papildomos [R]eglamento [Nr. 1306/2013] nuostatos dėl mokėjimo agentūrų ir kitų įstaigų, finansų valdymo, sąskaitų patvirtinimo, užstatų ir dėl euro naudojimo, (OL L 255, 2014, p. 18)] 12 straipsnį. Pranešime daroma nuoroda į šio reglamento 40 straipsnio 1 dalį.

<…>

[6] OL L 255, 2014, p. 59. Šio reglamento 34 straipsnio tekstas buvo iš dalies keistas kelis kartus (be kita ko, žr. 2015 m. klaidų ištaisymą (OL L 114, 2015. p. 25) ir 2018 m. sausio 12 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/56, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas Nr. 908/2014 (OL L 10, 2018, p. 9).

5. Kad 3 ir 4 dalys būtų taikomos atitinkamais laikotarpiais, Komisija turi turėti visą konkrečiu procedūros etapu svarbią informaciją. Jei Komisija mano, kad jai trūksta informacijos, ji gali bet kuriuo metu per 3 ir 4 dalyse nustatytus laikotarpius:

a) prašyti, kad valstybė narė pateiktų papildomos informacijos; valstybė narė atsakymą pateikia per du mėnesius nuo tokio pranešimo gavimo; ir (arba)

b) informuoti valstybę narę apie savo ketinimą atlikti papildomą auditą, kad atliktų būtinas patikras.

Tokiu atveju 3 ir 4 dalyse nurodyti laikotarpiai pradedami skaičiuoti iš naujo: arba nuo Komisijos prašymo suteikti papildomos informacijos gavimo dienos, arba nuo paskutinės papildomo audito dienos.

<…>

7. Pateikusi valstybėms narėms savo išvadas pagal šio reglamento 34 straipsnio 3 arba 4 dalį Komisija, jei reikia, priima vieną ar daugiau sprendimų pagal Reglamento [Nr. 1306/2013] 52 straipsnį, kad iš Sąjungos lėšų nebūtų finansuojamos išlaidos, patirtos nesilaikant Sąjungos taisyklių. Komisija gali toliau vykdyti atitikties patvirtinimo procedūras, kol valstybė narė faktiškai įgyvendins taisomąsias priemones.

<…>“

10. Įgyvendinimo reglamento Nr. 908/2014 40 straipsnio „Taikinimo procedūra“ 1 dalies pirmoje pastraipoje [7] nustatyta:

„Valstybė narė gali perduoti spręsti klausimą Taikinimo institucijai per 30 darbo dienų po to, kai gavo Komisijos pranešimą, nurodytą 34 straipsnio 3 dalies trečioje pastraipoje, Taikinimo institucijos sekretoriatui nusiųsdama oficialų taikinimo prašymą.“

II. Ginčo aplinkybės ir ginčijamas sprendimas

11. Čia darau nuorodą į skundžiamo sprendimo 2–14 punktus.

III. Procesas Bendrajame Teisme, skundžiamas sprendimas, procesas Teisingumo Teisme ir šalių reikalavimai

12. 2021 m. balandžio 28 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktu ieškiniu Bulgarijos Respublika prašė panaikinti ginčijamą sprendimą tiek, kiek juo jai buvo pritaikyta 7 656 848,97 EUR finansinė pataisa.

13. Skundžiamu sprendimu Bendrasis Teismas atmetė penkis Bulgarijos Respublikos jam pateiktus ieškinio pagrindus [8], taigi ir jos ieškinį.

[7] 2015 m. buvo atliktas Įgyvendinimo reglamento Nr. 908/2014 40 straipsnio 1 dalies klaidų ištaisymas (žr. OL L 114, 2015, p. 25).

[8] Dėl šių ieškinio pagrindų žr. skundžiamo sprendimo 23 punktą.

14. 2023 m. gegužės 8 d. Bulgarijos Respublika dėl skundžiamo sprendimo padavė apeliacinį skundą. Savo reikalavimais ji Teisingumo Teismo prašo panaikinti visą skundžiamą sprendimą, priimti galutinį sprendimą šioje byloje arba, nepatenkinus šio reikalavimo, grąžinti bylą Bendrajam Teismui ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

15. Komisija Teisingumo Teismo prašo atmesti apeliacinį skundą ir priteisti iš Bulgarijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.

16. Per 2024 m. gruodžio 4 d. įvykusį Teisingumo Teismo posėdį Bulgarijos Respublikos ir Komisijos atstovai buvo išklausyti žodžiu.

IV. Analizė

17. Grįsdama apeliacinį skundą Bulgarijos Respublika pateikia du pagrindus.

18. Pirmasis yra susijęs su tuo, kad aiškinant Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 3 dalį ir Reglamento Nr. 908/2014 34 straipsnį, siejamą su Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 1 dalimi ir 54 straipsnio 5 dalimi, buvo padaryta teisės klaida ir nesilaikyta SESV 296 straipsnyje įtvirtintos pareigos motyvuoti, gero administravimo principo ir lojalaus bendradarbiavimo principo, todėl Bendrasis Teismas padarė klaidingą išvadą, kad buvo užtikrinta Bulgarijos Respublikos teisė į gynybą ir procesinės garantijos, įvykdyta pareiga motyvuoti Komisijos sprendimus ir laikytasi gero administravimo ir lojalaus bendradarbiavimo principų. Šiuo apeliacinio skundo pirmuoju pagrindu Bulgarijos Respublika Bendrajam Teismui taip pat priekaištauja dėl to, kad skundžiamo sprendimo motyvavimas yra nepakankamas ir netinkamas, nes Bendrasis Teismas neįvertino visų svarbių jam pateiktų faktinių ir teisinių aplinkybių.

19. Apeliacinio skundo antruoju pagrindu teigiama, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą aiškindamas Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio 5 dalies a ir c punktus, siejamus su 54 straipsnio 1 dalimi, nes nusprendė, kad 18 mėnesių terminas prasidėjo nuo tos dienos, kai apeliantei buvo pateiktos Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) ataskaitos.

20. Teisingumo Teismo prašymu šioje išvadoje dėmesys bus sutelktas tik į apeliacinio skundo pirmąjį pagrindą.

A. Dėl apeliacinio skundo pirmojo pagrindo

21. Bulgarijos Respublikos argumentai dėl šio apeliacinio skundo pirmojo pagrindo atrodo turiningi, tačiau prastai struktūruoti. Vis dėlto juos, atrodo, galima suprasti kaip suskaidytus į šešis prieštaravimus, kuriuos reikėtų pertvarkyti.

22. Pirmasis prieštaravimas grindžiamas, pirma, klaidingu Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 3 dalies ir Įgyvendinimo reglamento Nr. 908/2014 34 straipsnio bei, antra, Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 1 dalies ir 54 straipsnio 5 dalies aiškinimu.

23. Antrasis prieštaravimas grindžiamas teisės klaida, padaryta aiškinant Reglamento Nr. 1306/2013 47 straipsnį, nes Bendrasis Teismas nusprendė, kad Komisija neprivalėjo atlikti patikrų vietoje.

24. Trečiasis prieštaravimas grindžiamas teisės klaida, susijusia su tuo, kaip Komisija paisė teisės į gynybą.

25. Ketvirtasis prieštaravimas grindžiamas teisės klaida, padaryta aiškinant Komisijos pareigą motyvuoti.

26. Penktasis prieštaravimas grindžiamas tuo, kad Bendrasis Teismas pažeidė pareigą motyvuoti, nes neišnagrinėjo tvirtinimo dėl bendros rūpestingumo pareigos pažeidimo.

27. Šeštasis prieštaravimas taip pat grindžiamas tuo, kad Bendrasis Teismas pažeidė pareigą motyvuoti, nes neįvertino ir nepasisakė dėl prieš teismo posėdį pateiktų įrodymų, kuriais pagrindžiamas tvirtinimas, jog Komisija pažeidė lojalaus bendradarbiavimo ir gero administravimo principus.

28. Pagal svarbą pirmiausia kartu išnagrinėsiu pirmąjį ir trečiąjį prieštaravimus ir tik po to atskirai nagrinėsiu antrąjį, ketvirtąjį, penktąjį ir, galiausiai, šeštąjį prieštaravimus.

1. Dėl pirmojo ir trečiojo prieštaravimų, grindžiamų teisės klaida, padaryta aiškinant Reglamento Nr. 1306/2013 52 ir 54 straipsnius, ir teisės klaida, padaryta aiškinant teisę į gynybą administracinės procedūros metu

a) Šalių argumentų santrauka

29. Dėl pirmojo prieštaravimo Bulgarijos Respublika teigia, kad skundžiamo sprendimo 40–42 ir 47–49 punktuose Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą ir supainiojo Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 3 dalyje, siejamoje su Reglamento Nr. 908/2014 34 straipsniu, numatytą rungimosi principu grindžiamą procedūrą su Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio 5 dalyje nurodytu atskiru materialiniu pagrindu. Vadinasi, Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 47–49 punktuose nepagrįstai nusprendė, kad, atsižvelgiant į tai, kad buvo išsiųstas raštas ir surengtas antras dvišalis susitikimas, procedūriniai trūkumai, susiję su Komisijos atliktu ginčijamos finansinės pataisos teisinio pagrindo pakeitimu, buvo ištaisyti.

30. Bulgarijos Respublika tvirtina, kad finansinės pataisos nustatymas pagal Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 1 dalį ir tokios pataisos nustatymas pagal šio reglamento 54 straipsnio 5 dalį grindžiami skirtingais teisiniais pagrindais, nors šioms dviem procedūroms taikoma ta pati rungimosi principu grindžiama procedūra, reglamentuojama Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 3 dalimi, siejama su Reglamento Nr. 908/2014 34 straipsniu.

31. Taigi ginčijamas sprendimas neįtraukti Komisijos turėjo būti grindžiamas tais pačiais pagrindais, kuriais buvo pradėta procedūra.

32. Taigi Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 42 punkte nepagrįstai nusprendė, kad antruoju kvietimu į dvišalį susitikimą buvo galima pritaikyti pranešimą apie išvadas pagal nurodytą naująjį teisinį pagrindą, nes 54 straipsnio 5 dalyje aiškiai numatyta, kad buvo laikomasi Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 3 dalyje nustatytos procedūros.

33. Kalbant apie trečiąjį prieštaravimą, apeliantė teigia, kad, atsižvelgiant į Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnyje įtvirtintą įgyvendinimo aktų, kuriais Sąjungos lėšomis finansuotinoms sumoms neskiriamas finansavimas, antrąjį priėmimo pagrindą, Komisija privalo

atlikti šio straipsnio 4 dalyje nurodytus patikrinimus, kad užtikrintų tinkamą minėto reglamento 54 straipsnio 2 dalies taikymą. 54 straipsnis suteiktų Komisijai teisę priimti įgyvendinimo aktus, kuriais tam tikroms Sąjungos lėšomis finansuotinoms sumoms neskiriamas finansavimas, net ir neatlikus patikrų vietoje, su sąlyga, kad laikomasi to paties reglamento 52 straipsnio 3 dalyje nustatytos rungimosi principu grindžiamos procedūros, kuria užtikrinama, kad valstybė narė turėtų galimybę pasinaudoti savo teise į gynybą prieš priimant sprendimą neskirti finansavimo.

34. Savo teisės į gynybą pažeidimus administracinės procedūros metu Bulgarijos Respublika paaiškina savo dublike. Taigi, nors pranešime apie išvadas, kaip numatyta Reglamento Nr. 908/2014 34 straipsnyje, turėtų būti pateikta visa informacija apie Komisijos išlygas, kad būtų atlikta tokios informacijos įspėjamoji funkcija, Bulgarijos Respublika turėjo pradėti gintis „aklai“. Komisija nepaminėjo struktūrinių teisės aktų nuostatų, kurios, jos nuomone, galėjo būti pažeistos atliekant nagrinėjamus mokėjimus, dėl kurių nacionaliniai teismai būtų panaikinę mokėjimo agentūros priimtus mokėjimo sustabdymo nurodymus. 18 mėnesių terminas, per kurį turi būti pateiktas reikalavimas sugrąžinti išmokėtas sumas, turėtų būti pradėtas skaičiuoti tik nuo įgyvendinimo sprendimo, kuriame Komisija tiksliai nurodo mokėjimus, kurie neturi būti finansuojami Sąjungos lėšomis, kad atitinkama valstybė narė turėtų laiko reaguoti žinodama visus faktus. Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio taikymas atgaline data neleido apeliantei įvykdyti savo pareigų, nes įgyvendinimo sprendimas buvo priimtas beveik pasibaigus 18 mėnesių terminui. Ji taip pat negalėjo pasinaudoti 50/50 taisykle.

35. Komisija teigia, kad šie prieštaravimai yra nepagrįsti.

b) Vertinimas

36. Šiais prieštaravimais keliamas klausimas dėl galimo pagal Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 1 dalį pradėtų procedūrų ir pagal šio reglamento 54 straipsnio 5 dalį pradėtų procedūrų sujungimo, taip pat klausimas dėl apeliantės teisės į gynybą gerbimo per procedūrą, po kurios buvo priimtas ginčijamas sprendimas.

1) Dėl procedūrų, pradėtų pagal Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 1 dalį, ir procedūrų, pradėtų pagal šio reglamento 54 straipsnio 5 dalį, sujungimo

37. Reglamente Nr. 1306/2013 nustatyti dviejų rūšių patvirtinimai. Pirmasis yra sąskaitų patvirtinimas. Jis reglamentuojamas 51 straipsniu ir atliekamas kasmet. Antrasis yra atitikties patvirtinimas, reglamentuojamas 52 straipsniu. Remiantis šio straipsnio 1 dalimi, jis atliekamas, jei Komisija „nustato, kad 4 straipsnio 1 dalyje ir 5 straipsnyje nurodytos patirtos išlaidos *neatitinka Sąjungos teisės*“ [9]. Taigi Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustato, kad sumoms, kurios buvo išleistos *nesilaikant reikalavimų*, Sąjungos finansavimas neskiriamas [10]. Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 3 dalyje apibrėžta procedūra, kurios reikia laikytis prieš priimant „sprendimą dėl atsisakymo finansuoti“.

[9] Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 1 dalis. Išskirta mano. Šio reglamento 4 straipsnio 1 dalyje išvardytos išlaidos, kurias galima finansuoti EŽŪGF lėšomis, jei jos patiriamos laikantis Sąjungos teisės. Minėto reglamento 5 straipsnis susijęs su EŽŪFKP. Kadangi iš skundžiamo sprendimo 2 punkto matyti, kad Komisijos pradėta procedūra buvo susijusi tik su EŽŪGF išlaidomis, sutelksiu dėmesį į su šiuo fondu susijusias nuostatas arba jas nagrinėsiu tiek, kiek jos jam taikytinos.

[10] Pagal Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 2 dalį.

38. Be to, Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnyje nustatyta, kad visų dėl pažeidimo arba aplaidumo nepagrįstai išmokėtų sumų atveju valstybės narės reikalavimą paramos gavėjui jas sugrąžinti pateikia per 18 mėnesių nuo to laiko, kai mokėjimo agentūra arba už susigrąžinimą atsakinga įstaiga patvirtina ir, atitinkamais atvejais, gauna tikrinimo ataskaitą ar panašų dokumentą, kuriame nurodyta, kad padarytas pažeidimas [11], ir kad atitinkamos sumos įregistruojamos mokėjimo agentūros skolininkų knygoje tokio „reikalavimo“ pateikimo metu [12].

39. Šie du etapai (reikalavimas sugrąžinti sumas ir įregistravimas skolininkų knygoje) vykdomi prieš patį susigrąžinimą [13]. Taigi iš valstybių narių aiškiai reikalaujama, kad jos pateiktų reikalavimą sugrąžinti sumas per 18 mėnesių *nuo to momento*, kai jos gauna informacijos apie nepagrįstai išmokėtas sumas [14].

40. Be to, iš Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio 5 dalies formuluotės taip pat aišku, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas nenustatė, jog įgyvendinimo sprendimo pagal šio reglamento 52 straipsnio 1 dalį buvimas yra išankstinė reikalavimo sugrąžinti sumas sąlyga. Šiame straipsnyje nustatyta, kad Komisija, „jei buvo taikoma 52 straipsnio 3 dalyje nurodyta procedūra“, gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais Sąjungos finansavimas neskiriamas tais atvejais, jei atitinkama valstybė narė nepateikė reikalavimo sugrąžinti sumas arba jeigu ji mano, kad sumos nesusigrąžintos dėl nacionalinių valdžios institucijų padaryto pažeidimo ar aplaidumo [15]. Taigi Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsniu Komisija įpareigojama priimti įgyvendinimo aktą, kuriuo Sąjungos finansavimas neskiriamas, jei nacionalinės valdžios institucijos nepateikė reikalavimo sugrąžinti sumas per terminą, nustatytą taikant šio reglamento 52 straipsnio 3 dalyje numatytą procedūrą, tačiau nereikalaujama, kad ši procedūra būtų pradedama tik po to, kai užbaigiama išsami procedūra ir priimamas įgyvendinimo sprendimas neskirti Sąjungos finansavimo nepagrįstai atliktiems mokėjimams. Kadangi pareiga pateikti reikalavimą sugrąžinti sumas atsiranda nuo to momento, kai sužinoma apie tikrinimo ataskaitą ar kitą panašų dokumentą, kuriame nurodyta, kad atitinkami ekonominės veiklos vykdytojai padarė

[11] Su šio 18 mėnesių termino pradžia susijęs šio apeliacinio skundo antrasis pagrindas, kuris nėra šių išvadų dalykas. Nedarant poveikio Teisingumo Teismo analizei dėl dviejų Bulgarijos Respublikos gautų OLAF ataskaitų (žr. skundžiamo sprendimo 5 ir 8 punktus), nagrinėdamas šį apeliacinio skundo pagrindą, apsiribosiu teiginiu, kad iš Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio 1 dalies formuluotės matyti, jog 18 mėnesių terminas pradedamas skaičiuoti nuo to laiko, kai Bulgarijos valdžios institucijos gauna „tikrinimo ataskaitą ar panašų dokumentą, kuriame nurodyta, kad padarytas pažeidimas“.

[12] Taigi Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio 1 dalimi valstybės narės tik įpareigojamos pateikti reikalavimą sugrąžinti sumas. Terminai, per kuriuos faktiškai turi būti įvykdytas susigrąžinimas, nustatyti Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio 2 dalyje.

[13] Tai patvirtinama Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa, kurioje numatyta, kad susigrąžinimas turi būti įvykdytas per aštuonerius metus tais atvejais, kai susigrąžinimo byla perduota nacionaliniam teismui, ir šios straipsnio dalies antra pastraipa, kurioje savo ruožtu numatyta galimybė galutiniame administraciniame ar teisiniame dokumente *in fine* užregistruoti, kad pažeidimas nebuvo padarytas. Pagal Reglamentą Nr. 1306/2013 reikalavimas sugrąžinti sumas turi būti pateikiamas nedelsiant, o jo pagrįstumas vertinamas vėliau.

[14] Dėl šio 18 mėnesių termino pagrindimo žr. Reglamento Nr. 1306/2013 37 konstatuojamąją dalį.

[15] Žr. atitinkamai Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos a ir c punktus. Šio reglamento 54 straipsnio 5 dalies pirmoje pastraipoje aprašytos trys situacijos yra susijusios su skirtingais atvejais (reikalavimo sugrąžinti sumas nepateikimu, pagal 54 straipsnio 3 dalį priimto sprendimo nesiekti susigrąžinti sumų nepagrįstumu ir nacionalinių valdžios institucijų padarytu pažeidimu ir aplaidumu) ir yra alternatyvios. Kadangi Bulgarijos Respublika neginčija, kad per nustatytą terminą nepateikė reikalavimo sugrąžinti sumas, jos padėtis atitinka šios nuostatos a punktą.
Tačiau man kyla klausimų dėl Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio 5 dalies antroje pastraipoje pateiktos nuorodos į šio reglamento 54 straipsnio 3 dalį, nes 54 straipsnio 3 dalis nėra susijusi su taikytina procedūra. Man sunku suprasti, kodėl pagal 54 straipsnio 5 dalies antrą pastraipą, kuri turėtų būti susijusi su trimis jos pirmoje pastraipoje nurodytomis situacijomis, turėtų būti reikalaujama atlikti tik šio 54 straipsnio 3 dalyje numatytus patikrinimus, kurie yra susiję tik su pirmos pastraipos c punkte aprašytu atveju. Taigi svarstau, ar tai nėra ES teisės aktų leidėjo kanceliarinė klaida: jis galbūt norėjo dar kartą nurodyti Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 3 dalį, kurios turinys akivaizdžiai yra procedūrinis.

pažeidimą [16], procedūra, kurią atlikus gali būti priimtas įgyvendinimo aktas, kuriuo Sąjungos finansavimas neskiriamas nustatytoms sumoms, jei nepateiktas reikalavimas jas sugrąžinti, nebūtinai yra neatsiejama nuo procedūros, susijusios su atitinkamų veiklos vykdytojų ir įtartinų mokėjimų nustatymu, arba vykdoma po jos.

41. Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad procedūra, kurią taikant priimamas įgyvendinimo aktas remiantis Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio 5 dalimi, yra savarankiška procedūra, prieš kurią nebūtinai turi būti vykdoma išsami procedūra, kurią atlikus priimamas įgyvendinimo aktas, grindžiamas šio reglamento 52 straipsnio 1 dalimi. Atsižvelgdama į skundžiamo sprendimo 34 punkte primintą Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsniu siekiamą operatyvumo tikslą, kurio, kaip pažymėjo Komisija, apeliantė neginčija, Komisija bet kuriuo metu, kai tik nustatomas pareigos susigrąžinti sumas pažeidimas, gali šiuo pagrindu priimti įgyvendinimo aktą, jeigu laikomasi šio reglamento 52 straipsnio 3 dalyje nustatytos procedūros. Teisingumo Teismas jau yra atkreipęs dėmesį į glaudų ryšį tarp atitikties patvirtinimo procedūrų ir pareigos stebėti ir pašalinti valstybių narių nustatytų pažeidimų finansines pasekmes [17], ir jau yra nusprendęs, jog skolų neišieškojimas arba pakartotinis vėlavimas jas išieškoti gali pagrįstai pateisinti pataisos priėmimą [18].

42. Iš Bendrojo Teismo išvadų matyti, kad Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 3 dalyje, siejamoje su Reglamento Nr. 908/2014 34 straipsniu, numatytą procedūrą sudaro šeši etapai [19]. Komisija atliko visus šiuos etapus.

43. Tik pranešimas apie pirmines išvadas buvo susijęs su vieninteliu Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 1 dalyje nustatytu pagrindu. Skundžiamo sprendimo 41 punkte Bendrasis Teismas taip pat konstatavo, kad „ginčijamos finansinės pataisos motyvai, išdėstyti suvestinėje ataskaitoje ir [ginčijamame] sprendime, tik iš dalies atitinka motyvus, pateisinusius ginčijamos patvirtinimo procedūros pradėjimą, kaip juos Komisija paaiškino pranešime apie išvadas“. Vis dėlto, šio sprendimo 43–46 punktuose išdėstytos tokio motyvų pakeitimo priežastys, kurių Bulgarijos Respublika pirmuoju apeliacinio skundo pagrindu neginčija. Iš šių punktų iš esmės matyti, kad Komisija priminė šiai valstybei narei apie jos pareigą reikalauti sugrąžinti sumas tik tada, kai jai buvo pateikta pirmoji OLAF ataskaita, ir kad Komisijos požiūrio pasikeitimą lėmė pačios Bulgarijos Respublikos reakcija į šios pareigos priminimą.

44. Bulgarijos Respublika iš esmės teigia, kad Komisija privalėjo atnaujinti procedūrą *ab initio*, jei procedūros metu pasikeitė jos ketinimai ir jei ji galiausiai siekė priimti įgyvendinimo sprendimą pagal Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio 5 dalį.

45. Toks aiškinimas, kurio nepatvirtina ir pati šios nuostatos formuluotė, be kita ko, atrodo pernelyg formalistinis ir juo neatsižvelgiama į būtinybę Komisijai ir nacionalinėms valdžios institucijoms imtis skubių veiksmų [20], kai Sąjungos biudžeto lėšomis nepagrįstai finansuojamos tam tikros sumos. Vis dėlto, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos, kurią Komisija priminė

[16] Kaip apibrėžta Reglamento Nr. 1306/2013 2 straipsnio 1 dalies g punkte, t. y. „bet kuris Sąjungos teisės aktų nuostatų pažeidimas, susijęs su ekonominės veiklos vykdytojo veiksmais ar neveikimu, dėl kurio [Sąjungos] bendrajam biudžetui ar jos valdomiems biudžetams padaroma žala sumažinant ar iš viso prarandant pajamas, gaunamas iš tiesiogiai [Sąjungos] vardu surinktų nuosavų lėšų, arba darant nepagrįstas išlaidas“ (žr. 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 1 t., p. 340) 1 straipsnio 2 dalį).

[17] Žr. 2019 m. sausio 31 d. Sprendimą *Graikija / Komisija* (C-6/18 P, EU:C:2019:83, 55 punktas).

[18] Žr. 2019 m. sausio 31 d. Sprendimą *Graikija / Komisija* (C-6/18 P, EU:C:2019:83, 57 punktas).

[19] Žr. skundžiamo sprendimo 36 punktą.

[20] Apie tai primenama skundžiamo sprendimo 34 punkte. Be to, norėčiau priminti, kad, remiantis Teisingumo Teismo jurisprudencija, EŽŪOGF finansavimo valdymas yra grindžiamas Komisijos, administracinių ir nacionalinių institucijų tarpusavio pasitikėjimu (žr., visų pirma, 2004 m. spalio 7 d. Sprendimą *Ispanija / Komisija* (C-153/01, EU:C:2004:589, 133 punktas).

teismo posėdyje, matyti, kad nors Komisija su valstybėmis narėmis turi laikytis taikymo reglamentais nusistatytų sąlygų, valstybės narės, bendraudamos su Komisija, negali laikytis išimtinai formalių pozicijų, kai iš aplinkybių aišku, kad jų teisės buvo visiškai apsaugotos [21].

46. Be to, norėčiau pabrėžti, kad ginčijamas sprendimas buvo priimtas pasibaigus 18 mėnesių terminui, per kurį Bulgarijos Respublika, gavusi tikrinimo ataskaitą ar panašų dokumentą, kuriame nurodyta, kad padarytas pažeidimas [22], turėjo reikalauti paramos gavėjų sugrąžinti sumas ir jas įregistruoti mokėjimo agentūros skolininkų knygoje, ir kad Bulgarijos Respublikos atsisakymas buvo kelis kartus užfiksuotas raštu vykdant procedūrą, kurią užbaigus buvo priimtas ginčijamas sprendimas. Šiomis aplinkybėmis teiginys dėl Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio taikymo atgaline data ir ginčijamo sprendimo priėmimo nepasibaigus šio straipsnio 1 dalyje numatytam terminui turi būti atmestas.

47. Dėl sunkumų, kylančių iš vidaus teisės, į kuriuos atkreipė dėmesį Bulgarijos Respublika ir kurie buvo išsamiai apibūdinti per Teisingumo Teismo posėdį, noriu pažymėti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas nemanė, jog dėl tokių sunkumų nacionalinės valdžios institucijos galėtų *nevykdyti pareigos* kuo greičiau *reikalauti sugrąžinti sumas*. Kita vertus, Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio 2 dalyje numatyta galimybė pratęsti terminą, per kurį *turi būti faktiškai įvykdytas susigrąžinimas*, jei siekiant jį užginčyti pareikštas ieškinys teisme.

48. Taigi, nors Bulgarijos Respublika teisi teigdama, kad ji neturėjo pareigos reikalauti sugrąžinti sumas iš karto po to, kai jai buvo pateikti minėti dokumentai arba ji juos gavo [23], vis dėlto atrodo, kad ji painioja *pareigą reikalauti sugrąžinti sumas* su *faktiniu jų susigrąžinimo įvykdymu*.

49. Iš šių argumentų matyti, kad prieštaravimą, grindžiamą tuo, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, skundžiamo sprendimo 42 punkte nusprendęs, kad kvietimu į antrąjį dvišalį susitikimą iš esmės buvo pritaikytas pranešimas apie išvadas, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 3 dalį, siejamą su Įgyvendinimo reglamento Nr. 908/2014 34 straipsniu, reikia atmesti.

2) Dėl apeliantės teisės į gynybą per procedūrą, kurią atlikus buvo priimtas ginčijamas sprendimas

50. Dėl tariamo teisės į gynybą pažeidimo noriu pažymėti, kad skundžiamo sprendimo 31 punkte Bendrasis Teismas teisingai priminė susijusią jurisprudenciją ir, be kita ko, tai, kad su EŽŪOGF susijusių procedūrų kontekste teisės į gynybą paisymo principas įpareigoja galutinį sprendimą dėl sąskaitų patvirtinimo priimti per specialią rungimosi procedūrą, per kurią atitinkamoms valstybėms narėms turi būti suteiktos visos garantijos, kurių reikia tam, kad jos galėtų pareikšti savo nuomonę.

51. Taip pat atkreipiu dėmesį į tai, kad iš procedūros, kurią atlikus buvo priimtas ginčijamas sprendimas [24], faktinių aplinkybių aprašymo matyti, jog pirmoji OLAF ataskaita Bulgarijos Respublikai buvo pateikta 2018 m. sausio 19 d. Pirmą kartą apie pareigą per 18 mėnesių pateikti reikalavimą sugrąžinti sumas Komisija užsiminė 2018 m. gegužės 7 d. kvietime į antrąjį dvišalį

[21] Žr. 2002 m. sausio 24 d. Sprendimą *Suomija / Komisija* (C-170/00, EU:C:2002:51, 34 punktas) ir 2004 m. spalio 7 d. Sprendimą *Ispanija / Komisija* (C-153/01, EU:C:2004:589, 93 punktas). Dėl pagarbos apeliantės teisei į gynybą administracinės procedūros metu žr. šios išvados 50 ir paskesnius punktus.

[22] Tai dvi OLAF ataskaitos, pateiktos atitinkamai 2018 m. sausio 19 d. ir 2018 m. rugsėjo 3 d. O ginčijamo sprendimo data yra 2021 m. vasario 17 d.

[23] Kadangi šis reikalavimas turi būti pateiktas per 18 mėnesių: žr. Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio 1 dalį.

[24] Žr. skundžiamo sprendimo 2–14 punktus.

susitikimą, kuriame minimas Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnis, o po to minėjo ją kiekviename paskesniame etape, įskaitant taikinimo procedūrą. Visų pirma, 2019 m. lapkričio 19 d. oficialiame pranešime [25] jau buvo pažymėta, kad Bulgarijos Respublika nesiėmė veiksmų reikalauti sugrąžinti sumas ir neįregistravo atitinkamų sumų skolininkų knygoje, ir jau buvo pasiūlyta EŽŪGF lėšomis nefinansuoti 7 656 848,97 EUR sumos, nes valstybės narės administravimo ir kontrolės sistema neatitiko Sąjungos teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

52. Bulgarijos Respublika teigia, kaip ji patvirtino teismo posėdyje atsakydama į Teisingumo Teismo klausimą, kad procedūra, kurią atlikus buvo priimtas ginčijamas sprendimas, ir Bendrojo Teismo pateiktas išaiškinimas buvo pagrįsti jos teisės į gynybą pažeidimu, nes dėl jų ji negalėjo pasinaudoti 50/50 taisykle [26]. Vis dėlto reikia konstatuoti, kad apeliantė neteisingai supranta Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio 2 dalies, kuri, kaip aiškiai matyti iš jos formuluotės ir kaip per teismo posėdį priminė Komisija, negali būti taikoma, kai atitinkama valstybė narė nepateikė reikalavimo sugrąžinti sumas, prasmę.

53. Tas pats pasakytina ir apie Bulgarijos Respublikos tvirtinimą, kad, taikydama Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsniu grindžiamą procedūrą, Komisija turėjo atlikti šio reglamento 54 straipsnio 4 dalyje nurodytus patikrinimus ir kad neatlikusi tokių patikrinimų Komisija pažeidė jos teisę į gynybą. Be to, kad skundžiamo sprendimo punktuose, kuriuos apeliantė nurodė savo argumentuose, ši nuostata neminima, atkreipiu dėmesį į tai, kad minėto straipsnio 4 dalyje daroma nuoroda į Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio 2 dalį ir kalbama apie valstybei narei tenkančias finansines pasekmes, kylančias dėl susigrąžinimo, kuris neįvyksta per ketverius ar aštuonerius metus *nuo susigrąžinimo reikalavimo pateikimo*. Vis dėlto, pakartoju, kad tokio reikalavimo šiuo atveju tiesiog nebuvo.

54. Dėl tvirtinimo, kad dėl teisinio pagrindo pakeitimo procedūros metu Bulgarijos Respublika buvo priversta gintis „aklai“, noriu padaryti nuorodą į skundžiamo sprendimo 2–14 punktuose pateiktą išsamų procedūros, kurią atlikus buvo priimtas ginčijamas sprendimas, aprašymą, iš kurio visų pirma matyti, kad susigrąžinimo klausimas buvo pagrindinis visose diskusijose su Komisija, vykusiose po kvietimo į antrąjį dvišalį susitikimą.

55. Taigi Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 49 punkte taip pat pagrįstai konstatavo, kad teisė į gynybą nebuvo pažeista, kai netiesiogiai, tačiau būtinai atsižvelgęs į skundžiamo sprendimo 31 punkte nurodytą jurisprudenciją nusprendė, kad ginčijamas sprendimas buvo priimtas po konkrečios rungimosi principu grindžiamos procedūros, per kurią apeliantei buvo suteiktos visos garantijos, kurių reikia tam, kad ji galėtų pareikšti savo nuomonę reikalavimo sugrąžinti sumas nepateikimo klausimu.

3) Išvada

56. Taigi pirmąjį ir trečiąjį prieštaravimus reikia atmesti kaip nepagrįstus.

[25] Žr. skundžiamo sprendimo 10 punktą.

[26] Šioje nuostatoje numatyta, kad jei suma nesusigrąžinama per ketverius metus nuo sugrąžinimo reikalavimo datos arba per aštuonerius metus tais atvejais, kai susigrąžinimo byla perduota nacionaliniam teismui, 50 % finansinių nesusigrąžinimo pasekmių tenka atitinkamai valstybei narei ir 50 % – Sąjungos biudžetui.

2. Dėl antrojo prieštaravimo, grindžiamo teisės klaida, padaryta aiškinant Reglamento Nr. 1306/2013 47 straipsnį, kiek tai susiję su patikrų vietoje neatlikimu

57. Bulgarijos Respublika teigia, kad norėdama priimti sprendimą pagal Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnį, Komisija turėjo atlikti patikras vietoje ir pakankamai iš anksto pranešti apie tai atitinkamai valstybei narei, kaip numatyta šio reglamento 47 straipsnyje [27]. Bulgarijos Respublika Bendrajam Teismui priekaištauja dėl to, kad jis neišnagrinėjo pateiktų įrodymų, kad galėtų įvertinti, ar Komisija, pradėdama procedūrą pagal Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 3 dalį, siejamą su šio reglamento 52 straipsnio 1 dalimi, pakankamai iš anksto pranešė jai apie patikrą vietoje, kaip to reikalaujama pagal minėto 47 straipsnio 2 dalį.

58. Komisija prašo atmesti šį antrąjį prieštaravimą.

59. Iš apeliacinio skundo 33 punkto matyti, kad Bulgarijos Respublika „mano, jog nagrinėjamu atveju, norėdama priimti sprendimą pagal [Reglamento Nr. 1306/2013] 52 straipsnį, Komisija valstybėje narėje turėjo atlikti patikrą vietoje <…>, remdamasi 47 straipsniu, o ją atlikusi, remdamasi [šio reglamento] 52 straipsnio 1 dalimi, priimti įgyvendinimo sprendimą, kuriuo, remiantis jos pačios išvadomis, būtų nustatytos sumos, kurios neturi būti finansuojamos Sąjungos lėšomis, arba pranešti valstybei narei apie tyrimo pabaigą“.

60. Bulgarijos Respublika nenurodė skundžiamo sprendimo dalių, kuriose Bendrasis Teismas esą klaidingai išaiškino Reglamento Nr. 1306/2013 47 straipsnį. Skundžiamame sprendime nėra jokių užuominų apie diskusijas dėl šio straipsnio. Kartu noriu atkreipti dėmesį į tai, kad Bulgarijos Respublika neginčija skundžiamo sprendimo 23 punkto, kuriame Bendrasis Teismas išdėstė jam pateiktus ieškinio pagrindus ir kuriame nėra jokios nuorodos į tą 47 straipsnį. Taigi sutinku su Komisijos nuomone, kad Bulgarijos Respublika apeliaciniame skunde negali priekaištauti Bendrajam Teismui dėl to, kad šis nenagrinėjo šio klausimo. Atsižvelgiant į Teisingumo Teismo kompetencijos nagrinėjant apeliacinį skundą ribas, siejamas su Bendrajame Teisme nagrinėtų ieškinio pagrindų ir prieštaravimų teisinio sprendimo ribomis [28], apeliantė negali pirmą kartą Teisingumo Teisme pateikti prieštaravimo, kurio ji nebuvo pateikusi Bendrajame Teisme.

61. Kalbant apie priekaištą, kad Bendrasis Teismas neišnagrinėjo įrodymų, kurie būtų jam leidę įvertinti, ar įvykdyta su patikromis vietoje susijusi sąlyga, Bulgarijos Respublika nepagrindžia savo tvirtinimo ir nenurodo jokių konkrečių įrodymų, kurie buvo pateikti Bendrajam Teismui ir į kuriuos jis neatsižvelgė.

62. Vadinasi, šis prieštaravimas *prima facie* galėtų būti atmestas kaip nepriimtinas.

63. Vis dėlto dublike Bulgarijos Respublika paaiškina, kad šis prieštaravimas turi būti aiškinamas atsižvelgiant į platesnį kontekstą, jį pateikiant siekiant nustatyti Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsniu grindžiamų procedūrų ir šio reglamento 54 straipsniu grindžiamų procedūrų pobūdžio skirtumą. Priimant įgyvendinimo sprendimą pagal pirmąją nuostatą reikėtų atlikti patikras vietoje ir Bulgarijos Respublika to pagrįstai tikėjosi.

[27] Reglamento Nr. 1306/2013 47 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „[n]edarant poveikio pagal nacionalinius įstatymus <…> valstybių narių atliekamoms patikroms <…>, Komisija gali valstybėse narėse atlikti patikras vietoje“. Šio straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje numatyta, kad „Komisija apie patikrą vietoje pakankamai iš anksto praneša atitinkamai valstybei narei“.

[28] Dėl naujausių šio gerai žinomo reikalavimo išraiškų žr., pavyzdžiui, 2024 m. rugsėjo 26 d. Sprendimą *JCDecaux Street Furniture Belgium / Komisija* (C-710/22 P, EU:C:2024:787, 33 punktas), 2024 m. spalio 4 d. Sprendimą *Aeris Invest / Komisija ir BPV* (C-535/22 P, EU:C:2024:819, 253 punktas) ir Sprendimą *thyssenkrupp / Komisija* (C-581/22 P, EU:C:2024:821, 123 punktas).

64. Net jei Teisingumo Teismas nuspręstų nagrinėti šį prieštaravimą iš esmės, laikydamasis nuomonės, kad, kaip teigia apeliantė, tai yra naujas argumentas, pateiktas atsižvelgiant į Bendrojo Teismo poziciją[29], šio apeliacinio skundo tikslais Bulgarijos Respublika negalėtų dėl to pareikšti jokio jai naudingo reikalavimo, nes procedūra, kurią atlikus buvo priimtas ginčijamas sprendimas, nuo kvietimo į antrąjį dvišalį susitikimą turi būti laikoma procedūra, grindžiama Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio 5 dalimi.

65. Be to, kiek tai susiję su teiginiu dėl pareigos atlikti patikras vietoje, kai Komisija nusprendžia pradėti procedūrą pagal Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 1 dalį, siekdama priimti įgyvendinimo sprendimą, pritariu Komisijos nuomonei ir tik konstatuosiu, kad, pirma, iš Reglamento Nr. 1306/2013 47 straipsnio formuluotės nedviprasmiškai matyti[30], jog patikros vietoje tėra galimybė[31], antra, niekur nenurodyta, kad procedūros pagal Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 1 dalį pradėjimas priklauso nuo tokių patikrų atlikimo, ir, trečia, šia išvada neleidžia abejoti Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 3 dalies, kurioje kalbama apie „Komisijos patikrinimo rezultatus“, nenustatant jokio sisteminio ryšio tarp šių patikrinimų ir patikrų vietoje organizavimo, aiškinimas[32].

66. Vadinasi, šis prieštaravimas, darant prielaidą, kad jis yra priimtinas, turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

3. Dėl ketvirtojo prieštaravimo, grindžiamo teisės klaida, padaryta aiškinant Komisijos pareigą motyvuoti

67. Dėl ketvirtojo prieštaravimo Bulgarijos Respublika teigia, kad Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 61 ir 62 punktuose nepagrįstai nusprendė, jog pareiga motyvuoti buvo įvykdyta, nes Bulgarijos Respublika dalyvavo Reglamento Nr. 1306/2013 52 straipsnio 3 dalyje numatytoje rungimosi principu grindžiamoje procedūroje.

68. Priešingai nei reikalaujama Įgyvendinimo reglamento Nr. 908/2014 34 straipsnyje, Komisija nepateikė jokio pranešimo, kuriuo informuotų valstybę narę apie savo išvadas pagal Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio 5 dalį, parengtas atlikus to straipsnio 4 dalyje nurodytus patikrinimus. Komisija negalėjo pakeisti teisinio pagrindo procedūros metu. Taip pasielgusi, ji neleido apeliantei suvokti tikrųjų motyvų, dėl kurių buvo pradėta procedūra, ir jų nebuvo ir ginčijamame sprendime.

69. Komisija prašo atmesti šį ketvirtąjį prieštaravimą.

70. Iš skundžiamo sprendimo punktų, su kuriais susijęs šis prieštaravimas, matyti, kad Komisija Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio 1 dalį pirmą kartą paminėjo tik kvietime į antrąjį dvišalį susitikimą. Vis dėlto Bendrasis Teismas pažymėjo, kad Bulgarijos Respublika dalyvavo ginčijamo sprendimo rengimo procese ir kad prieš priimant šį sprendimą ji ne kartą turėjo galimybę aptarti

[29] Žr. Bulgarijos Respublikos nurodytą 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimą *HK / Komisija* (C-460/18 P, EU:C:2019:1119, 27 punktas). Nagrinėjamu atveju tai reikštų, kad Bendrasis Teismas teigia, jog pranešimas apie išvadas galėjo būti pritaikytas (žr. skundžiamo sprendimo 42 punktą). Taigi taip pat darau nuorodą į šios išvados 43 ir paskesnius punktus.

[30] Žr. šios išvados 27 išnašą.

[31] „<…> Komisija *gali* valstybėse narėse atlikti patikras vietoje“ (išskirta mano). Tik tada, kai Komisija nusprendžia atlikti patikras vietoje, ji pagal Reglamento Nr. 1306/2013 47 straipsnio 2 dalį privalo apie tai pakankamai iš anksto pranešti atitinkamai valstybei narei.

[32] Kaip teisingai teigė Komisija, Reglamento Nr. 1306/2013 48 straipsnio 1 dalyje Komisijos atliekamos patikros vietoje apibūdinamos kaip viena iš priemonių, o ne vienintelė priemonė, kuria ji gali naudotis, kad gautų patikrai vykdyti reikalingą informaciją.

skolų išieškojimo klausimą [33]. Taigi Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad apeliantė neturi pagrindo teigti, kad ji nebuvo informuota apie priežastis, dėl kurių Komisija ketino jai taikyti ginčijamą finansinę pataisą, ar kad ji negalėjo jų suprasti [34].

71. Prieš šiuos skundžiamo sprendimo punktus jo 57–60 punktuose buvo priminta atitinkama jurisprudencija, susijusi su Komisijai tenkančia pareiga motyvuoti. Bulgarijos Respublika šiuose punktuose primintos pareigos motyvuoti taikymo srities neginčija.

72. Taigi skundžiamo sprendimo 60 punkte Bendrasis Teismas patikslino atitinkamą Teisingumo Teismo jurisprudenciją, susijusią būtent su sąlygomis, kuriomis Komisijos sprendimo, kuriuo ji atsisako finansuoti dalį atitinkamo fondo deklaruotų išlaidų, motyvavimas atrodo pakankamas. Jis konstatavo, kad, pirma, tokie sprendimai turi būti priimami remiantis suvestine ataskaita ir Komisijos bei šios valstybės narės susirašinėjimu ir, antra, pareiga motyvuoti yra įvykdyta, jeigu ši valstybė narė buvo labai įsitraukusi į sprendimo rengimo procesą ir žinojo, kodėl Komisija nusprendė, kad atitinkama suma neturi būti finansuojama iš atitinkamo fondo. Po to Bendrasis Teismas patikrino, ar šios dvi sąlygos šiuo atveju buvo įvykdytos.

73. Darydamas išvadą, kad apeliantė labai įsitraukusi į sprendimo rengimo procesą, Bendrasis Teismas rėmėsi savo sprendimo 38–40 punktais, kurie nėra ginčijami [35] ir iš kurių matyti, kad, pirma, apeliantei skirtame kvietime į antrąjį dvišalį susitikimą buvo nurodyta Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio 1 dalis, antra, Bulgarijos Respublikai pateiktame galutiniame pranešime buvo nurodyta, kad Komisija ir toliau laikysis savo ketinimo taikyti finansinę pataisą pagal šio reglamento 54 straipsnio 5 dalies a ir c punktus, ir, trečia, nors ginčijamame sprendime bendrai nurodytas šio reglamento 52 straipsnis, prie minėto sprendimo pridėtos lentelės dalyje, skirtoje Bulgarijai, skiltyje „Priežastis“ aiškiai nurodyta, kad susigrąžinimas nebuvo įvykdytas [36]. Pridurčiau, kad, kaip teisingai pažymėjo Komisija, Bulgarijos Respublika, atrodo, neginčija fakto, kad pačioje suvestinėje ataskaitoje aiškiai daroma nuoroda į Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio 1 dalį [37].

74. Taigi iš Bendrojo Teismo išvadų matyti, kad Bulgarijos Respublika buvo labai įsitraukusi į visą sprendimo priėmimo procesą, kurį užbaigus buvo priimtas ginčijamas sprendimas. Taigi Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos nusprendęs, kad, atsižvelgiant į administracinės procedūros eigą, Bulgarijos Respublika nuo kvietimo į antrąjį dvišalį susitikimą pateikimo [38] buvo reguliariai informuojama apie Komisijos ketinimą, o vėliau ir apie jos sprendimą Sąjungos lėšomis nefinansuoti tam tikrų sumų, nes Bulgarijos Respublika nuolat atsisakė reikalauti sugrąžinti atitinkamas sumas [39].

75. Iš šio atsisakymo logiškai išplaukia ir tai, kad apeliantė negali įtikinamai teigti, jog nežinojo priežasčių, dėl kurių Komisija nusprendė nefinansuoti atitinkamų sumų Sąjungos lėšomis.

76. Vadinasi, Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos nusprendęs, kad Komisija nepažeidė savo pareigos motyvuoti. Taigi šį prieštaravimą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

[33] Žr. skundžiamo sprendimo 61 punktą.

[34] Žr. skundžiamo sprendimo 62 punktą.

[35] Be to, Bulgarijos Respublika savo apeliacinio skundo 24 punkte pripažįsta, kad skundžiamo sprendimo 40 punkte išdėstyti teiginiai yra teisingi.

[36] Žr. atitinkamai skundžiamo sprendimo 39, 40 ir 41 punktus.

[37] Šią suvestinę ataskaitą Komisija pateikė Bendrajam Teismui savo atsiliepime į ieškinį (žr. to atsiliepimo į ieškinį B.1 priedą). Komisija taip pat cituoja ištrauką savo atsiliepimo į šį apeliacinį skundą 16 punkte. Jame daroma nuoroda į skundžiamo sprendimo 41 punktą.

[38] Žr. skundžiamo sprendimo 6 punktą.

[39] Tai taip pat patvirtinama įvairių procedūros etapų aprašyme, visų pirma skundžiamo sprendimo 9, 10 ir 12 punktuose.

4. Dėl penktojo pagrindo, grindžiamo tuo, kad nebuvo išnagrinėta ES sutarties 4 straipsnio 3 dalyje numatyta bendra rūpestingumo pareiga

77. Pateikdama penktąjį prieštaravimą, apeliantė priekaištauja Bendrajam Teismui dėl to, kad jis nepatikrino, ar Komisija, per anksti priėmusi ginčijamą sprendimą, nepažeidė ES sutarties 4 straipsnio 3 dalyje numatytos bendros rūpestingumo pareigos. Taigi Komisija, gavusi galutines OLAF ataskaitas, turėjo jas persiųsti valstybei narei tik su rekomendacija imtis taisomųjų veiksmų ir tada patikrinti, ar laikomasi Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio 1 dalies, prieš priimdama įgyvendinimo sprendimą pagal šio reglamento 54 straipsnio 5 dalies a ir c punktus.

78. Komisija prašo atmesti šį prieštaravimą.

79. Iš pradžių reikia konstatuoti, kad pareigos susigrąžinti nepagrįstai išmokėtas sumas apimtį teisingai priminė Bendrasis Teismas, nusprendęs, kad tokia pareiga yra „ESS 4 straipsnio 3 dalyje numatytos bendros rūpestingumo pareigos išraiška, kiek tai susiję su bendrosios žemės ūkio politikos finansavimu“ ir kad ji „reiškia, kad nacionalinės valdžios institucijos turi nedelsdamos ir laiku pradėti išieškojimo procedūrą ir naudotis turimomis tikrinimo ir išieškojimo priemonėmis, kad būtų apsaugoti šie interesai“ [40]. Atrodo, kad šis prieštaravimas turi būti aiškinamas veikiau kaip priekaištas Bendrajam Teismui dėl to, kad šis neatsakė į pirmojoje instancijoje pateiktus argumentus, ir todėl prilygsta rėmimuisi Bendrajam Teismui tenkančios pareigos motyvuoti pažeidimu [41].

80. Pagal suformuotą jurisprudenciją Bendrajam Teismui tenkanti pareiga motyvuoti yra skirta tam, kad suinteresuotosios šalys žinotų priežastis, dėl kurių jis priėmė atitinkamą sprendimą, ir kad Teisingumo Teismas turėtų pakankamai įrodymų, leidžiančių jam vykdyti teisminę kontrolę [42]. Bendrasis Teismas neturi išsamiai vieną po kito išnagrinėti visus ginčo šalių argumentus ir jo motyvai gali būti numanomi su sąlyga, kad jie leidžia suinteresuotiesiems asmenims sužinoti, dėl kokių priežasčių Bendrasis Teismas atmetė jų argumentus, o Teisingumo Teismui – turėti pakankamai informacijos, kad galėtų vykdyti kontrolę [43].

81. Iš pradžių noriu atkreipti dėmesį į tai, kad apeliantė apeliaciniu skundu neginčija skundžiamo sprendimo 23 punkte išdėstytų Bendrajam Teismui pateiktų ieškinio pagrindų.

82. Bulgarijos Respublikos Bendrajame Teisme pateikti argumentai, susiję su lojalaus bendradarbiavimo principo pažeidimo klausimu, nebuvo savarankiško pobūdžio [44], bet, priešingai, pasirodė esantys tariamo procedūros, kurią atlikus turėjo būti priimtas ginčijamas sprendimas, pažeidimo pasekmė. Taigi Bendrasis Teismas galėjo teisėtai išnagrinėti šį prieštaravimą nagrinėdamas ieškinio pirmąjį pagrindą, kaip jis jį pervadino.

83. Be to, apeliantės pateikti argumentai buvo ypač glausti [45]. Tačiau negalima priekaištauti dėl glausto atsakymo į glaustus argumentus.

[40] Žr. skundžiamo sprendimo 88 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją.

[41] Žr. 2024 m. gruodžio 12 d. Sprendimą *DD / Komisija* (C-680/22 P, EU:C:2024:1019, 58 punktas).

[42] Žr. 2018 m. birželio 7 d. Sprendimą *Equipolymers ir kt. / Taryba* (C-363/17 P, EU:C:2018:402, 45 punktas).

[43] Žr. 2024 m. gruodžio 12 d. Sprendimą *DD / FRA* (C-130/22 P, EU:C:2024:1018, 87 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[44] Šiuo atveju turiu omenyje ieškinio pirmojo pagrindo pavadinimą, kaip matyti iš pradinio ieškinio.

[45] Žr., pavyzdžiui, pradinio ieškinio 108 punktą.

84. Taigi, kaip teisingai pažymi Komisija, skundžiamo sprendimo 49 punkte Bendrasis Teismas galėjo nuspręsti, kad, „kadangi Komisijos pozicija dėl būtino ginčijamų išlaidų išieškojimo jai buvo pateikta prieš antrą dvišalį susitikimą, o visi klausimai, susiję su Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnio taikymu <…>, buvo aptarti per visą patvirtinimo procedūrą, įskaitant taikinimo institucijoje, negalima teigti, kad buvo pažeistos Bulgarijos Respublikos procesinės teisės, taip pat <…> lojalaus bendradarbiavimo principas“.

85. Taip Bendrasis Teismas aiškiai atsakė į pradinio ieškinio 104–108 punktuose nurodyto argumento esmę[46], nes apeliantė juose teigė, kad būtent dėl jos procesinių teisių nepaisymo pagal Reglamento Nr. 1306/2013 54 straipsnį buvo pažeistas lojalaus bendradarbiavimo principas.

86. Taigi penktąjį prieštaravimą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

5. Dėl šeštojo prieštaravimo, grindžiamo tuo, kad Bendrasis Teismas pažeidė pareigą motyvuoti

87. Bulgarijos Respublika priekaištauja Bendrajam Teismui dėl to, kad jis nepakankamai motyvavo savo sprendimą, iš esmės remdamasi trimis argumentais. Bendrasis Teismas neatsižvelgė į Komisijos raštą, kurį apeliantė pateikė prieš pat Bendrojo Teismo posėdį, ir jo neįvertino. Jis taip pat neatsakė į argumentą, susijusį su tuo, kad Komisija esą pakeitė savo praktiką. Galiausiai, Bendrasis Teismas nepasisakė dėl argumentų, grindžiamų Reglamentu (ES, Euratomas) 2020/2223[47].

88. Komisija prašo atmesti šį šeštąjį prieštaravimą.

89. Kalbant apie raštą, iš skundžiamo sprendimo 17–22 punktų matyti, kad šis įrodymas, kurį Bulgarijos Respublika pateikė likus dienai iki Bendrojo Teismo posėdžio, buvo pripažintas priimtinu, taigi 2022 m. gegužės 12 d. apeliantės gautas Komisijos raštas buvo pateiktas teismo posėdyje. Toliau šis raštas minimas skundžiamo sprendimo motyvuojamosios dalies, susijusios su ieškinio pirmojo pagrindo analize Bendrajame Teisme, 53 punkte, iš kurio matyti, kad, Bendrojo Teismo nuomone, Bulgarijos Respublika nepaaiškino, kaip šis raštas galėjo pagrįsti jos argumentus. Tokiu būdu Bendrasis Teismas sudarė apeliantei puikias sąlygas suprasti priežastis, dėl kurių jis neatsižvelgė į jos argumentą.

90. Be to, Bendrasis Teismas nepasisakė dėl tariamo Komisijos praktikos pasikeitimo klausimo būtent todėl, kad, jo teigimu, Bulgarijos Respublika nepaaiškino šio rašto svarbos savo ieškiniui.

91. Taigi, kadangi, kaip jau minėjau[48], Bendrasis Teismas neprivalėjo pasisakyti dėl kiekvieno apeliantės ieškinyje pateikto argumento, skundžiamame sprendime yra visa informacija, reikalinga tam, kad Bulgarijos Respublika galėtų žinoti priežastis, dėl kurių Bendrasis Teismas neatsižvelgė į jos argumentus, susijusius su raštu ir tariamu Komisijos praktikos pasikeitimu. Vadinasi, Bulgarijos Respublika neturi pagrindo teigti, kad Bendrasis Teismas neįvykdė savo pareigos motyvuoti.

[46] Kaip dublike pažymėjo Bulgarijos Respublika.

[47] 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013, kiek tai susiję su bendradarbiavimu su Europos prokuratūra ir Europos kovos su sukčiavimu tarnybos tyrimų veiksmingumu (OL L 437, 2020, p. 49).

[48] Žr. šios išvados 80 punkte nurodytą jurisprudenciją.

92. Galiausiai, kalbant apie apeliacinio skundo 48 punktą, tenka konstatuoti, kad Bulgarijos Respublika aiškiai nepaaiškino, kodėl, jos nuomone, Reglamento
Nr. 2020/2223 29 konstatuojamoji dalis gali padėti jai įrodyti, kad skundžiamas sprendimas turi būti panaikintas. Tokia pati išvada darytina ir dėl Bulgarijos Respublikos rėmimosi[49] šio reglamento 2 straipsniu, kurio dalykas atrodo visiškai nesusijęs su šiuo ginču[50]. Taigi neatrodo, kad toks argumentas galėtų turėti įtakos šio apeliacinio skundo nagrinėjimo rezultatui.

93. Vadinasi, prieštaravimas, grindžiamas tuo, kad Bendrasis Teismas pažeidė pareigą motyvuoti, turi būti atmestas visas.

V. Išvada

94. Atsižvelgiant į visus pirmiau išdėstytus argumentus ir nedarant poveikio apeliacinio skundo antrojo pagrindo nagrinėjimui, siūlau Teisingumo Teismui atmesti apeliacinio skundo pirmąjį pagrindą.

[49] Žr. apeliacinio skundo 48 punktą.

[50] Šiame straipsnyje tik nurodomos Reglamento 2020/2223 įsigaliojimo sąlygos.